

2019-NJY ÝYLYŇ 1-NJI ÝANWARY ÝAGDAÝYNA MALIÝE HASABATLYLYGYNYŇ HALKARA STANDARTLARYNA GEÇMEK BOÝUNÇA IŞ MEÝILNAMA

TAPGYR I. 31.12.2017 ýyl ýagdaýyna giriş maglumatlaryň MHHS boýunça taýýarlanylmagy

№	Çäreler	Ýerine ýetirmeli işleriň gysgaça beýany	Jogapkär	Goşundy	Ýerine ýetirme möhleti	Bellik
1	MHHS geçmek boýunça ähli hereketleri resmileşdirmek	MHHS-na geçmek boýunça iş toparyny döretmeli. Geçmek boýunça resminamalara jogapkär işgäri bellemeli. Geçmek bilen bagly ähli resminamalar, hasaplamalar, teklipler bir bukjada çatylmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.09.2018 ý. gijä galman	
2	Hasaba alyş syýasatyny işläp taýýarlamak	Hasaba alyş syýasaty maliýe hasabatlylygyny düzmek we bermek üçin kärhana tarapyndan kabul edilen anyk ýörelgeler, esaslar, ylalaşyklar, kadalar we iş tejribesi bolup durýar. Hasaba alyş syýasaty düzülende maliýe hasabatlylygynyň halkara standartlaryndan ugur alynmalydyr.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.09.2018 ý. gijä galman	
3	Buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça hasaplaryň iş meýilnamasyny işläp taýýarlamak	Buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça hasaplaryň iş meýilnamasy Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan tassyklanana Buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça hasaplaryň mysaly meýilnamasyna laýyklykda düzülýär. Buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça hasaplaryň iş meýilnamasy düzülende subýektiň ähli düzüm birlikleriniň amallary hökmany ýagdaýda hasaba alynmalydyr. Mysaly meýilnamada göz önünde tutulan hasaplardan diňe iş ýüzünde ulanyljak hasaplar saýlanylýar. Eger-de geljekde haýsydyr bir täze hasaba zerurlyk bolsa, onda olary täzeden dikeldip bolar.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.09.2018 ý. gijä galman	
4	31.12.2017ý. ýagdaýyna buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça köne hasaplardan täze hasaplara geçmek boýunça deňeşdirme jetwelini düzmek	Köne hasaplardaky galyndylary täze hasaplara geçirmek boýunça 1-nji goşunda laýyklykda jetweli düzmel hem-de ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde iş bukjasyna çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	1-nji goşundy	01.09.2018 ý. gijä galman	
5	31.12.2017 ý. ýagdaýyna maddy gymmatlyklara tükelleme geçirmek hem-de algylary we bergileri deňeşdirmek	Tükelleme geçirilende şu aşakdakylary ýüze çykarmaly: a) aktiwleriň arykmaçlygyny we ýetmezçiligini soňra maliýe hasabatlylygynda görkezmek üçin; b) ulanyp bolmajak aktiwleri, geljekde bahalandyrmak üçin; ç) aktiwleri ulanylýan ýerini, soňra görnüşleri boýunça toparlamak üçin (önümçilik, dolandyryş, täjirçilik we ş.m.). Algylaryň we bergileriň galyndysyny tassyklamak üçin deňeşdirmesini geçirmeli, olaryň arasynda şübhelilerini ýüze çykarmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.09.2018 ý. gijä galman	aktiwleri we borçnamalary MHHS laýyklykda toparlamaly

6	31.12.2017 ý. ýagdaýyna aktiwler we borçnamalr boýunça ähli şertnamalaryň, ylalaşyklaryň möçberlerine, ýerine ýetirilmeli möhletine seljerme geçirmek	Aktiwleriň (esasy serişdelerden we maddy däl aktiwlerden başga) we borçnamalaryň 31.12.2017 ý. ýagdaýyna sanawyny 2-nji goşunda laýyklykda düzmeli. Şol sanawa laýyklykda şertnamalaryň, ylalaşyklaryň tükellemesini geçirmeli, olaryň närsesini we tamamlanýan möhletini kesgitlemeli we sanawda (2-nji goşundy) görkezmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	2-nji goşundy	01.09.2018 ý. gijä galman	
7	Aktiwleri we borçnamalary bahalandyrmak we toparlamak maksatlarynda tükellemek	MHHS-na we hasaba alyş syýasatyna laýyklykda bahalandyrmaga degişli aktiwleri we borçnamalary ýüze çykarmaly we toparlara bölmeli. Olaryň gymmatynyň gaçmagyny seljermeli.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	2-nji goşundy	01.09.2018 ý. gijä galman	Uzak möhletli karzlaryň bar bolan ýagdaýynda degişli karz edaralaryndan olaryň MHHS-na laýyklykda hasaplama bahalandyrmasyň soramaly.
8	31.12.2017 ý. ýagdaýyna hasaba alyş syýasatynda bellenen toparlara laýyklykda esasy serişdeleri toparlamak	Her bir esasy serişdäni aýratynlykda görkezmek bilen hasaba alyş syýasatyna laýyklykda toparlar boýunça 31.12.2017ý. ýagdaýyna esasy serişdeleriň 3-nji goşunda laýyklykda sanawyny düzmeli. Ahyrynda olaryň jemi möçberi hökmany ýagdaýda köne sanawyň jemi bilen gabat gelmeli Bu resminamany bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	3-nji goşundy	01.09.2018 ý. gijä galman	
9	Düzediş geçirmeleri amala aşyrmak üçin hasaplamalary taýýarlamak	Hasaplama usuly bilen bagly bolan, meselem, girdejileri we çykdajylary hasaplamak, ätiýaçlyk gorlary döretmek we ş.m. Bu resminamany bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.09.2018 ý. gijä galman	
10	Düzediş geçirmeleri amala aşyrmak	Taýýarlanan hasaplamalara laýyklykda düzediş geçirmeleri düzmeli. Islendik düzediş geçirmeleriň netijesi subýektiň MHHS-na geçilýän sene ýagdaýyna paýlanmadyk peýdasyna düzediş girizmek arkaly amala aşyrylmalydyr. Düzediş geçirmeleriň her birini belgiläp 4-nji goşunda göçürmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	4-nji goşundy	01.09.2018 ý. gijä galman	
11	Täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmek	Hojalyk amallaryna seljerme geçirmek arkaly täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmeli we olary 5-nji goşunda geçirmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	5-nji goşundy	01.09.2018 ý. gijä galman	

12	MHHS-na laýyklykda 31.12.2017ý sene ýagdaýyna geçiş tablisany düzmek	6-njy goşunda laýyklykda geçiş tablisasyny düzmeli. Munuň üçin 1-nji, 4-nji we 5-nji goşundylardaky galyndylary 6-njy goşunda geçirmeli. Soňra düzediş we täzeden topara bölüş geçirmeleri hasaba almak bilen her bir hasabyň täze galyndysyny hasaplamaly. netijede MHHS-na geçiş tablisasy düzüler we 31.12.2017 ý. ýagdaýyna maliýe hasabatlylygyny düzmeklige ýardam berer. Geçiş tablisasyny bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	6-njy goşundy	01.09.2018 ý. gijä galman	
13	31.12.2017ý. sene ýagdaýyna MHHS-na laýyklykda maliýe ýagdaýy barada giriş hasabatyny düzmek	6-njy goşundynyň görkezijilerinden ugur alyp maliýe ýagdaýy barada hasabat düzmeli hem-de ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	Maliýe ýagdaýy barada hasabat	01.09.2018 ý. gijä galman	

Tapgyr II. MHHS-na laýyklykda 30.03.2018 ýyl ýagdaýyna deňeşdirme maliýe hasabatlylygyny düzmek

№	Çäreler	Ýerine ýetirmeli işleriň gysgaça beýany	Jogapkär	Goşundy	Ýerine ýetirme möhleti	Bellik
14	31.03.2018ý. ýagdaýyna buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça köne hasaplardan täze hasaplara geçmek boýunça deňeşdirme jetwelini düzmek	Köne hasaplardaky galyndylary täze hasaplara geçirmek boýunça 1-nji goşunda laýyklykda jetweli düzmeli hem-de ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	1-nji goşundy	01.10.2018 ý. gijä galman	
15	31.03.2018 ý. ýagdaýyna hasaba alyş syýasatynda bellenen toparlara laýyklykda esasy serişdeleri toparlamak	Her bir esasy serişdäni aýratynlykda görkezmek bilen hasaba alyş syýasatynda laýyklykda toparlar boýunça 31.03.2018ý. ýagdaýyna esasy serişdeleriň 3-nji goşunda laýyklykda sanawyny düzmeli. Ahyrynda olaryň jemi möçberi hökmany ýagdaýda köne sanawyň jemi bilen gabat gelmeli Bu resminamany bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	3-nji goşundy	01.10.2018 ý. gijä galman	
16	Ulanýş tutumlary boýunça çykdaýylara düzediş girizmekligi hasaplamak	Öňki geçiş döwründe hasapdan oçürilen esasy serişdeleriň ulanyş tutumyny çykdaýylaryň düzüminden aýyrmaly. Eger-de täze Hasaba alyş syýasatynda laýyklykda esasy serişdeleriň ulanyş tutumynyň möçberi üýtgeýän bolsa, onda ulanyş tutumlary boýunça çykdaýylaryň möçberine degişli düzedişleri girizmeli.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	7-nji goşundy	01.10.2018 ý. gijä galman	

17	Hasaplama usulyna laýyklykda hasabat döwründäki girdejileri we çykdaýylary hasaplamak	Hasabat döwründäki gidejileriň we çykdaýylaryň sanawyny düzmeli. Hasaplama usulyna laýyklykda girdejileriň we çykdaýylaryň hasaplamalaryny geçirmeli. Maýanyň düzüminde görkezilen hasabat döwrüniň maliýe netijesi girdejileriň we çykdaýylaryň düzüminde açylar. Hasaplamalary bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.10.2018 ý. gijä galman	
18	Düzediş geçirmeleri amala aşyrmak	Taýýarlanan hasaplamalara laýyklykda düzediş geçirmeleri düzmeli. Islendik düzediş geçirmeleriň netijesi subýektiň MHHS-na geçilýän sene ýagdaýyna paýlanmadyk peýdasyna düzediş girizmek arkaly amala aşyrylmalydyr. Düzediş geçirmeleriň her birini belgiläp 4-nji goşunda göçürmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	4-nji goşundy	01.10.2018 ý. gijä galman	
19	Täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmek	Hojalyk amallaryna seljerme geçirmek arkaly täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmeli we olary 5-nji goşunda geçirmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	5-nji goşundy	01.10.2018 ý. gijä galman	
20	MHHS-na laýyklykda 31.03.2018 ý. sene ýagdaýyna geçiş tablisany düzmek	6-a goşunda laýyklykda geçiş tablisasyny düzmeli. Munuň üçin 31.03.2018 ý. ýagdaýyna 1-nji goşundaky MHHS-na laýyklykda görkezijileri, soňra degişli düzediş we täzeden topara bölüş görkezijileri geçirmeli we 31.03.2018ý. ýagdaýyna hasaplaryň galyndysyny gaýtadan hasaplmalı. Geçiş tablisasyny bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	6-a goşundy	01.10.2018 ý. gijä galman	
21	31.03.2018ý. sene ýagdaýyna MHHS-na laýyklykda maliýe hasabatlylygyny düzmek	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan tassyklanan görnüşlerde 31.03.2018 ý. ýagdaýyna maliýe hasabatlylygynyň toplumyny düzmeli	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.10.2018 ý. gijä galman	

TAPGYR III. MHHS-na laýklykda 30.06.2018 ýyl ýagdaýyna deňşdirme maliýe hasabatlygyny düzmek

№	Çäreler	Ýerine ýetirmeli işleriň gysgaça beýany	Jogapkär	Goşundy	Ýerine ýetirme möhleti	Bellik
22	30.06.2018ý. ýagdaýyna buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça köne hasaplardan täze hasaplara geçmek boýunça deňşdirme jetwelini düzmek	Köne hasaplardaky galyndylary täze hasaplara geçirmek boýunça 1-nji goşunda laýklykda jetweli düzmeli hem-de ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	1-nji goşundy	01.12.2018 ý. gijä galman	
23	30.06.2018 ý. ýagdaýyna hasaba alyş syýasatynda bellenen toparlara laýklykda esasy serişdeleri toparlamak	Her bir esasy serişdäni aýratynlykda görkezmek bilen hasaba alyş syýasatyňa laýklykda toparlar boýunça 30.06.2018ý. ýagdaýyna esasy serişdeleriň 3-nji goşunda laýklykda sanawyny düzmeli. Ahyrynda olaryň jemi möçberi hökmany ýagdaýda köne sanawyň jemi bilen gabat gelmeli Bu resminamany bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	3-nji goşundy	01.12.2018 ý. gijä galman	
24	Ulanýş tutumlary boýunça çykdaýylara düzediş girizmekligi hasaplamak	Öňki geçiş döwründe hasapdan öçürilen esasy serişdeleriň ulanyş tutumyny çykdaýylaryň düzüminden aýyrmaly. Eger-de täze Hasaba alyş syýasatyňa laýklykda esasy serişdeleriň ulanyş tutumynyň möçberi üýtgeýän bolsa, onda ulanyş tutumlary boýunça çykdaýylaryň möçberine degişli düzedişleri girizmeli.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	7-nji goşundy	01.12.2018 ý. gijä galman	
25	Hasaplama usulyňa laýklykda hasabat döwründäki girdejileri we çykdaýylary hasaplamak	Hasabat döwründäki gidejileriň we çykdaýylaryň sanawyny düzmeli. Hasaplama usulyňa laýklykda girdejileriň we çykdaýylaryň hasaplamalaryny geçirmeli. Maýanyň düzüminde görkezilen hasabat döwrüniň maliýe netijesi girdejileriň we çykdaýylaryň düzüminde açylýar. Hasaplamalary bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.12.2018 ý. gijä galman	

26	Düzediş geçirmeleri amala aşyrmak	Taýýarlanan hasaplamalara laýyklykda düzediş geçirmeleri düzmeli. Islendik düzediş geçirmeleriň netijesi subýektiň MHHS-na geçilýän sene ýagdaýyna paýlanmadyk peýdasyna düzediş girizmek arkaly amala aşyrylmalydyr. Düzediş geçirmeleriň her birini belgiläp 4-nji goşunda göçürmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	4-nji goşundy	01.12.2018 ý. gijä galman	
27	Täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmek	Hojalyk amallaryna seljerme geçirmek arkaly täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmeli we olary 5-nji goşunda geçirmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	5-nji goşundy	01.12.2018 ý. gijä galman	
28	MHHS-na laýyklykda 30.06.2018 ý. sene ýagdaýyna geçiş tablisany düzmek	6-b goşunda laýyklykda geçiş tablisasyny düzmeli. Munuň üçin 30.06.2018 ý. ýagdaýyna 1-nji goşundydaky MHHS-na laýyklykda görkezijileri, soňra degişli düzediş we täzeden topara bölüş görkezijileri geçirmeli we 30.06.2018ý. ýagdaýyna hasaplaryň galyndysyny gaýtadan hasaplamaly. Geçiş tablisasyny bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	6-b goşundy	01.12.2018 ý. gijä galman	
29	30.06.2018ý. sene ýagdaýyna MHHS-na laýyklykda maliýe hasabatlylygyny düzmek	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan tassyklanan görnüşlerde 30.06.2018 ý. ýagdaýyna maliýe hasabatlylygynyň toplumyny düzmeli	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.12.2018 ý. gijä galman	

TAPGYR IV. MHHS-na laýyklykda 30.09.2018 ýyl ýagdaýyna deňşdirme maliýe hasabatlylygyny düzmek

№	Çäreler	Ýerine ýetirmeli işleriň gysgaça beýany	Jogapkär	Goşundy	Ýerine ýetirme möhleti	Bellik
----------	----------------	--	-----------------	----------------	-------------------------------	---------------

30	30.09.2018ý. ýagdaýyna buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça köne hasaplardan täze hasaplara geçmek boýunça deňeşdirme jetwelini düzmek	Köne hasaplardaky galyndylary täze hasaplara geçirmek boýunça 1-nji goşunda laýyklykda jetweli düzmeli hem-de ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	1-nji goşundy	01.02.2019 ý. gijä galman	
31	30.09.2018 ý. ýagdaýyna hasaba alyş syýasatynda bellenen toparlara laýyklykda esasy serişdeleri toparlamak	Her bir esasy serişdäni aýratynlykda görkezmek bilen hasaba alyş syýasatynda laýyklykda toparlar boýunça 30.09.2018ý. ýagdaýyna esasy serişdeleriň 3-nji goşunda laýyklykda sanawyny düzmeli. Ahyrynda olaryň jemi möçberi hökmany ýagdaýda köne sanawyň jemi bilen gabat gelmeli Bu resminamany bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	3-nji goşundy	01.02.2019 ý. gijä galman	
32	Ulanýş tutumlary boýunça çykdaýylara düzediş girizmekligi hasaplamak	Öňki geçiş döwründe hasapdan öçürilen esasy serişdeleriň ulanyş tutumyny çykdaýylaryň düzüminden aýyrmaly. Eger-de täze Hasaba alyş syýasatynda laýyklykda esasy serişdeleriň ulanyş tutumynyň möçberi üýtgeýän bolsa, onda ulanyş tutumlary boýunça çykdaýylaryň möçberine degişli düzedişleri girizmeli.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	7-nji goşundy	01.02.2019 ý. gijä galman	
33	Hasaplama usulyna laýyklykda hasabat döwründäki girdejileri we çykdaýylary hasaplamak	Hasabat döwründäki gidejileriň we çykdaýylaryň sanawyny düzmeli. Hasaplama usulyna laýyklykda girdejileriň we çykdaýylaryň hasaplamalaryny geçirmeli. Maýanyň düzüminde görkezilen hasabat döwrüniň maliýe netijesi girdejileriň we çykdaýylaryň düzüminde açylýar. Hasaplamalary bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.02.2019 ý. gijä galman	
34	Düzediş geçirmeleri amala aşyrmak	Taýýarlanan hasaplamalara laýyklykda düzediş geçirmeleri düzmeli. Islendik düzediş geçirmeleriň netijesi subýektiň MHHS-na geçilýän sene ýagdaýyna paýlanmadyk peýdasyna düzediş girizmek arkaly amala aşyrylmalydyr. Düzediş geçirmeleriň her birini belgiläp 4-nji goşunda göçürmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	4-nji goşundy	01.02.2019 ý. gijä galman	

35	Täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmek	Hojalyk amallaryna seljerme geçirmek arkaly täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmeli we olary 5-nji goşunda geçirmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	5-nji goşundy	01.02.2019 ý. gijä galman	
36	MHHS-na laýyklykda 30.09.2018 ý. sene ýagdaýyna geçiş tablisany düzmek	6-ç goşunda laýyklykda geçiş tablisasyny düzmeli. Munuň üçin 30.09.2018 ý. ýagdaýyna 1-nji goşundydaky MHHS-na laýyklykda görkezijileri, soňra degişli düzediş we täzeden topara bölüş görkezijileri geçirmeli we 30.09.2018ý. ýagdaýyna hasaplaryň galyndysyny gaýtadan hasaplamaly. Geçiş tablisasyny bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	6-ç goşundy	01.02.2019 ý. gijä galman	
37	30.09.2018ý. sene ýagdaýyna MHHS-na laýyklykda maliýe hasabatlylygyny düzmek	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan tassyklanany görnüşlerde 30.09.2018 ý. ýagdaýyna maliýe hasabatlylygynyň toplumyny düzmeli	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.02.2019 ý. gijä galman	

TAPGYR V. MHHS-na laýyklykda 31.12.2018 ýyl ýagdaýyna deňeşdirme maliýe hasabatlylygyny düzmek

№	Çäreler	Ýerine ýetirmeli işleriň gysgaça beýany	Jogapkär	Goşundy	Ýerine ýetirme möhleti	Bellik
38	31.12.2018ý. ýagdaýyna buhgalterçilik hasaba alnyşy boýunça köne hasaplardan täze hasaplara geçmek boýunça deňeşdirme jetwelini düzmek	Köne hasaplardaky galyndylary täze hasaplara geçirmek boýunça 1-nji goşunda laýyklykda jetweli düzmeli hem-de ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	1-nji goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	

39	31.12.2018 ý. ýagdaýyna hasaba alyş syýasatynda bellenen toparlara laýyklykda esasy serişdeleri toparlamak	Her bir esasy serişdäni aýratynlykda görkezmek bilen hasaba alyş syýasatyna laýyklykda toparlar boýunça 31.12.2018ý. ýagdaýyna esasy serişdeleriň 3-nji goşunda laýyklykda sanawyny düzmeli. Ahyrynda olaryň jemi möçberi hökmany ýagdaýda köne sanawyň jemi bilen gabat gelmeli Bu resminamany bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	3-nji goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	
40	Ulanýş tutumlary boýunça çykdaýylara düzediş girizmekligi hasaplamak	Öňki geçiş döwründe hasapdan öçürilen esasy serişdeleriň ulanyş tutumyny çykdaýylaryň düzüminden aýyrmaly. Eger-de täze Hasaba alyş syýasatyna laýyklykda esasy serişdeleriň ulanyş tutumynyň möçberi üýtgeýän bolsa, onda ulanyş tutumlary boýunça çykdaýylaryň möçberine degişli düzedişleri girizmeli.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	7-nji goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	
41	31.12.2018 ý. ýagdaýyna aktiwler we borçnamalar boýunça ähli şertnamalaryň, ylalaşyklaryň möçberlerine, ýerine ýetirilmeli möhletine seljerme geçirmek	Aktiwleriň (esasy serişdelerden we maddy däl aktiwlerden başga) we borçnamalaryň 31.12.2018 ý. ýagdaýyna sanawyny 2-nji goşunda laýyklykda düzmeli. Şol sanawa laýyklykda şertnamalaryň, ylalaşyklaryň tükellemesini geçirmeli, olaryň nãrsesini we tamamlanýan möhletini kesgitlemeli we sanawda (2-nji goşundy) görkezmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	2-nji goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	
42	Aktiwleri we borçnamalary bahalandyrmak we toparlamak maksatlarynda tükellemek	MHHS-na we hasaba alyş syýasatyna laýyklykda bahalandyrmaga degişli aktiwleri we borçnamalary ýüze çykarmaly we toparlara bölmeli. Olaryň gymmatynyň gaçmagyny seljermeli.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	2-nji goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	Uzak möhletli karzlaryň bar bolan ýagdaýynda degişli karz edaralaryndan olaryň MHHS-na laýyklykda hasaplama bahalandyrmasyny soramaly.
43	Hasaplama usulyna laýyklykda hasabat döwründäki girdejileri we çykdaýylary hasaplamak	Hasabat döwründäki gidejileriň we çykdaýylaryň sanawyny düzmeli. Hasaplama usulyna laýyklykda girdejileriň we çykdaýylaryň hasaplamalaryny geçirmeli. Maýanyň düzüminde görkezilen hasabat döwrüniň maliýe netijesi girdejileriň we çykdaýylaryň düzüminde açylýar. Hasaplamalary bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.03.2019 ý. gijä galman	

44	Düzediş geçirmeleri amala aşyrmak üçin hasaplamalary taýýarlamak	Hasaplama usuly bilen bagly bolan, meselem, girdejileri we çykdajylary hasaplamak, ätiýaçlyk gollary döretmek we ş.m. Bu resminamany bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.03.2019 ý. gijä galman	
45	Düzediş geçirmeleri amala aşyrmak	Taýýarlanan hasaplamalara laýyklykda düzediş geçirmeleri düzmeli. Islendik düzediş geçirmeleriň netijesi subýektiň MHHS-na geçilýän sene ýagdaýyna paýlanmadyk peýdasyna düzediş girizmek arkaly amala aşyrylmalydyr. Düzediş geçirmeleriň her birini belgiläp 4-nji goşunda göçürmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	4-nji goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	
46	Täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmek	Hojalyk amallaryna seljerme geçirmek arkaly täzeden topara bölüş geçirmeleri düzmeli we olary 5-nji goşunda geçirmeli. Soňra ony bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	5-nji goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	
47	MHHS-na laýyklykda 31.12.2018ý sene ýagdaýyna geçiş tablisany düzmek	6-d goşunda laýyklykda geçiş tablisasyny düzmeli. Munuň üçin 1-nji, 4-nji we 5-nji goşundylardaky galyndylary 6-d goşunda geçirmeli. Soňra düzediş we täzeden topara bölüş geçirmeleri hasaba almak bilen her bir hasabyň täze galyndysyny hasaplamaly. netijede MHHS-na geçiş tablisasy düzüler we 31.12.2018 ý. ýagdaýyna maliýe hasabatlylygyny düzmeklige ýardam berer. Geçiş tablisasyny bellenen tertipde gollar çekilip möhürlenlen görnüşde MHHS-na geçmek boýunça iş bukjasyňa çatmaly.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter	6-d goşundy	01.03.2019 ý. gijä galman	
48	31.12.2018ý. sene ýagdaýyna MHHS-na laýyklykda maliýe hasabatlylygyny düzmek	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan tassyklanan görnüşlerde 31.12.2018 ý. ýagdaýyna maliýe hasabatlylygynyň toplumyny düzmeli	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter		01.03.2019 ý. gijä galman	

TAPGYR VI. GOŞMAÇA ÇÄRELER

№	Çäreler	Ýerine ýetirmeli işleriň gysgaça beýany	Jogapkär	Goşundy	Ýerine ýetirme möhleti	Bellik
49	Programma üpjünçiliginiň mümkinçiliklerine baha bermek	Bar bolan programma üpjünçiligini kämilleşdirmek ýa-da täze programma üpjünçiligini almak boýunça mümkinçiligi öwrenmek. MHHS-na laýyklykda buhgalterçilik hasaba alnyşyny ýöretmek üçin programma üpjünçiliginiň tehniki tabşyryklary işläp düzmek boýunça işlere girişmek.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter			
50	MHHS öwretmek boýunça amaly kurslary geçirmek	Subýektiň işgärleri üçin amaly okuw kurslaryny geçirmek.	ykdysady subýektiň ýolbaşçysy, baş buhgalter			

Üns beriň: Ähli ykdysady subýektler 01.01.2019 ý. başlap özleriniň hasaplaryny MHHS boýunça ýöretmelidirler. MHHS-na laýyk gelýän ilkinji maliýe hasabatlylygy 31.12.2019ý. ýagdaýyna, MHHS-na laýyk gelýän ilkinji aralyk maliýe hasabatlylygy 31.03.2019ý. ýagdaýyna düzülmelidir.

_____ ý. sene ýagdaýyna köne hasaplaryndan täze hasaplara geçmekligiň deňşdirme jetweli

Hasaplaryň köne meýilnamasy boýunça			
köne hasabyň belgisi	Hasabyň ady	_____ ý. ýagdaýyna galyndy	
		Debet	Kredit
... Hasap boýunça jemi			

Hasaplaryň täze meýilnamasy boýunça			
täze HM boýunça hasabyň belgisi	Hasabyň ady	_____ ý. ýagdaýyna galyndy	
		Debet	Kredit
... Hasap boýunça jemi			

_____ ý. ýagdaýyna aktiwler we borçnamalar boýunça ähli şertnamalary, ylalaşyklary tükellemek

№	Ady	Şertnamanyň maglumatlary (№, sene)	Şertnamanyň möhleti	Şertnamanyň maksady	Töleginiň şerti (möhletliligi, möçberi)	Gaýry şertler	Bellik
	Aktiwler						
1							
2							
3							
4							
5							
	Borçnamalar						
1							
2							
3							
4							
5							

Esasy serişdeleriň _____ ý. sene ýagdaýyna toparlar boýunça jikme-jikleşdirilmegi

№ topar	Esasy serişdeleriň ady	Ilkibaşdaky gymmaty	Toplanan könelme	Maliýe hasabatynyň gymmaty
I	Jaýlar we desgalar			
	<i>Önümçilik üçin niýetlenen</i>			
	<i>Dolandyrmak üçin niýetlenen</i>			
	Hemmesi:			
II	Maşynlar we enjamlar			
	<i>Önümçilik üçin niýetlenen</i>			
	<i>Administratiw üçin niýetlenen</i>			
	Hemmesi:			
III	Ulag serişdeleri			
	<i>Önümçilik üçin niýetlenen</i>			
	<i>Administratiw üçin niýetlenen</i>			
	Hemmesi:			
IV	Kompýuter we ofis enjamlar			
	<i>Önümçilik üçin niýetlenen</i>			
	<i>Administratiw üçin niýetlenen</i>			
	Hemmesi:			
V	Mebel we ofis enjamlary			
	<i>Önümçilik üçin niýetlenen</i>			
	<i>Administratiw üçin niýetlenen</i>			
	Hemmesi:			
VI	Gaýry esasy serişdeler			
	<i>Önümçilik üçin niýetlenen</i>			
	<i>Administratiw üçin niýetlenen</i>			
	Hemmesi:			
	Esasy serişdeleriň hemmesi:			

MHHS-na laýyklykda düzediş geçirmeleri

№	Düzediş geçirmeleriň gysgaça beýany	Hasaplaryň gatnaşygy		Möçberi		bellik
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	
1						
2						
3						
	Hemmesi					

MHHS-na laýyklykda täzeden topara bölüş geçirmeleri

№	Geçirmeleriň gysgaça beýany	Hasaplaryň gatnaşmagy		Möçberi		Bellik
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	
	HEMMESI:					

MHHS-na laýyklykda 31.03.2018 ý. ýagdaýyna geçiş tablisasy

Hasabyň belgisi	Hasabyň ady	Hasaplaryň 31.03.2018ý. ýagdaýyna düzediş we täzeden topara bölüş geçirmeleri amala aşyrmazdan öňki galyndysy		31.12.2017 ý. ýagdaýyna düzediş geçirmeleriň möçberi		31.03.2018 ý. ýagdaýyna düzediş geçirmeleri amala aşyrylandan soňky galyndy		31.03.2018 ý. ýagdaýyna düzediş geçirmeleriň möçberi		31.03.2018 ý. ýagdaýyna täzeden topara bölüş geçirmeleriň möçberi		Hasaplaryň 31.03.2018ý. ýagdaýyna düzediş we täzeden topara bölüş geçirmeleri amala aşyrylandan soňky galyndysy	
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
AKTIWLER													
UZAK MÖHLETLI AKTIWLER													
UZAK MÖHLETLI MALIÝE DÄL AKTIWLER													
ESASY GAZNALAR													
6111 40 00	Jaýlar we desgalar												
6112 40 00	Maşynlar, enjamlar we gaýry esasy serişdeler												
6113 40 00	Beýleki uzak möhletli maliýe däl aktiwler												
GYSGA MÖHLETLI AKTIWLER													
GYSGA MÖHLETLI MALIÝE DÄL AKTIWLER													

MAÝA GOÝUMLARDAN GIRDEJILER												
AMAL IŞINDEN GIRDEJILER												
GAYRY GIRDEJILER												
GIRDEJILERIŇ JEMI												
ÇYKDAJYLAR												
AMAL ÇYKDAJYLARY												
ÝERLENEN ÖNÜMLERIŇ, HARYTLA												
MALIÝE ÇYKDAJYLARY												
GAYRY ÇYKDAJYLAR												
ÇYKDAJYLARYŇ JEMI												

AMAL IŞINDEN GIRDEJILER														
GAYRY GIRDEJILER														
GIRDEJILERIŇ JEMI														
ÇYKDAJYLAR														
AMAL ÇYKDAJYLARY														
ÝERLENEN ÖNÜMLERIN, HARYTLAR														
MALIÝE ÇYKDAJYLARY														
GAYRY ÇYKDAJYLAR														
ÇYKDAJYLARYŇ JEMI														

MHHS-na laýyklykda 30.09.2018 ý. ýagdaýyna geçiş tablisasy

Hasabyň belgisi	Hasabyň ady	Hasaplaryň 30.09.2018ý. ýagdaýyna düzediş we täzeden topara bölüş geçirmeleri amala aşyrmazdan öňki galyndysy		31.12.2017 ý. ýagdaýyna düzediş geçirmeleriň möçberi		30.09.2018 ý. ýagdaýyna düzediş geçirmeleri amala aşyrylandan soňky galyndy		30.09.2018 ý. ýagdaýyna düzediş geçirmeleriň möçberi		30.09.2018 ý. ýagdaýyna täzeden topara bölüş geçirmeleriň möçberi		Hasaplaryň 30.09.2018ý. ýagdaýyna düzediş we täzeden topara bölüş geçirmeleri amala aşyrylandan soňky galyndysy	
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
AKTIWLER													
UZAK MÖHLETLI AKTIWLER													
UZAK MÖHLETLI MALIÝE DÄL AKTIWL													
ESASY GAZNALAR													
6111 40 00	Jaýlar we desgalar												
6112 40 00	Maşynlar, enjamlar we gaýry esasy serişdeler												
6113 40 00	Beýleki uzak möhletli maliýe däl aktiwler												
GYSGA MÖHLETLI AKTIWLER													
GYSGA MÖHLETLI MALIÝE DÄL AKTIWL													

AMAL İŞİNDEN GIRDEJILER													
GAYRY GIRDEJILER													
GIRDEJILERİŇ JEMI													
ÇYKDAJYLAR													
AMAL ÇYKDAJYLARY													
ÝERLENEN ÖNÜMLERİŇ, HARYTLA													
MALIÝE ÇYKDAJYLARY													
GAYRY ÇYKDAJYLAR													
ÇYKDAJYLARYŇ JEMI													

